

MEMÒRIA D'ACTIVITATS 2009

ACTIVITATS GENERALS

- 10 de gener. Convocatòria del Programa de Beques 2008-2009.
- 10 de gener. Convocatòria del Premi d'assaig Artur Bladé i Desumvila.
- 17 de gener. Presentació del llibre *Actes de les Jornades sobre la Festa de Sant Antoni als Països Catalans* a Gandesa.
- 31 de gener. Clausura dels actes del 25è Aniversari, a Flix. L'activitat va consistir en la presentació de l'edició del primer número extraordinari de la *Miscel·lània del CERE* —dedicat als vint-i-cinc anys d'història de l'entitat— (fig. 1) i la projecció d'un extracte del documental que va elaborar Vídeo Ascó Televisió i que recull el testimoni dels protagonistes d'aquesta història.

Fig. 1. Presentació de la *Miscel·lània del CERE* extra núm. 1 a Ca Don Ventura, Flix (M. Anguera, 2009)

En acabar l'acte el Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre va rebre de mans del president del Consell Comarcal el guardó Sirga d'Or en una edició especial per reconèixer la tasca que ha dut a terme l'entitat en els seus vint-i-cinc primers anys d'existència (fig. 2 i 3).

Fig. 2. El president del CERE rebent de mans del president del Consell Comarcal el guardó Sirga d'Or; a la fotografia, diversos expresidents, vicepresidents i socis d'honor (M. Anguera, 2009)

Fig. 3. Sirga d'Or atorgada al CERE el gener de 2009 (M. Anguera, 2009)

— 21 de febrer. Reunió de l'Assemblea de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, a l'Hospitalet de Llobregat.

— 21 de febrer. Jornada Imago Mundi, a Móra la Nova. La jornada va estar dedicada a “El paper de la ciutadania: ètica i política”, amb 3 conferències:

- “Republicanisme i democràcia”, per Salvador Giner
- “El paper de la ciutadania i la democràcia representativa”, per Magda Oranich
- “Una alternativa al sistema polític vigent: el model de centres autogestionats”, per Ivan Miró

La clausura de l'acte va anar a càrrec de la regidora de Cultura de Móra la Nova i del delegat de la Secció d'Impuls Social del CERE. L'escriptor i membre del CERE Andreu Carranza va llegir un text que va escriure especialment per a l'ocasió.

— 14 de març. Assemblea General de socis del CERE, a Móra d'Ebre (fig. 4).

— 14 de març. Es concedeixen les beques de la 17a convocatòria, per al curs 2008-2009:

- Socis: beca de 350 euros

“Evolució del confort tèrmic a la Ribera d'Ebre durant la meitat càlida de l'any (1999-2008) i interrelacions amb l'activitat turística”, d'Òscar Saladié Borraz i Joan Ramon Coll, de Tivissa

Fig. 4. Assemblea General de socis, a Móra d'Ebre (M. Anguera, 2009)

“Història dels antics abocadors municipals de residus de la comarca de la Ribera d’Ebre: localització, cartografia i anàlisi descriptiva”, d’Òscar Saladié Borraz, de Tivissa

“Classificació i digitalització de l’arxiu fotogràfic del CERE”, de Montserrat Anguera Terré, de Riba-roja d’Ebre

“Evolució dels associats al CERE des de la seua fundació”, de Vicent Casadó Burillo, de Flix

S’aprova el lliurament dels treballs següents:

Montserrat Anguera i Vicent Casadó, “23 anys de miscel·lànies del CERE” (beca soci, curs 2006-2007)

Montserrat Anguera Terré, Vicent Casadó Burillo i Àngels Pérez Tarragó, “25 anys de publicacions al CERE” (beca soci, curs 2007-2008)

Joaquim Roset Piñol, “Estudi aproximatiu a la hidrologia subterrània de la zona de Tivissa” (beca soci, curs 2006-2007)

— 19 de març. Presentació dels volums V i VI de l’*Obra completa* d’Artur Bladé Desumvila, a Barcelona

— 21 de març. Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila, en col·laboració amb l’Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, a Benissanet, amb el programa següent:

- Ruta literària “Benissanet, paisatge literari”, amb la participació especial de Martí Gironell (escriptor i periodista de TV3)

- Inauguració oficial de la jornada Artur Bladé i Desumvila 2009, a càrrec dels representants de l’Associació Artur Bladé i Desumvila, el Centre d’Estudis de la Ribera d’Ebre i les diverses autoritats convidades (fig. 5)

Fig. 5. Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila a Benissanet (Jordi Urioz, 2009)

- Ponència: “El Museu Memorial de l’Exili i Artur Bladé”, a càrrec de Jordi Font (director del MUME de la Jonquera)
- Ponència: “Artur Bladé i Desumvila vist de prop per...”, a càrrec de Frederic Ribas (economista i historiador)
- Acte de cloenda i de record a Artur Bladé i Desumvila, amb la lectura de textos inèdits de l’escriptor per Genís Sinca (periodista i biògraf) i les paraules d’Artur Bladé Font (fill de l’escriptor)
 - 21 de març. Convocatòria de la I Beca d’Estudi de l’Obra i Figura d’Artur Bladé i Desumvila, a partir de la cessió del fons personal de l’escriptor a l’Arxiu Comarcal de la Ribera d’Ebre.
 - 28 de març. Reunió de la Junta Directiva a Flix. Canvis en la direcció del CERE: són escollits Albert Pujol Marqués per a la presidència, Josep Maria Raduà Serra per a la vicepresidència, Josep Francesc Moragrega Font per a la secretaria i Vicent Casadó Burillo com a cap de publicacions.
 - 21 d’abril. Participació en els actes de la Setmana Cultural de Móra d’Ebre amb la presentació del llibre *Baphomet i la taula esmaragda* de Miquel Esteve (fig. 6).
 - 23 d’abril. II Mostra de Llibres de la Ribera d’Ebre, a Flix, amb el programa següent:
 - Inauguració de l’exposició “El món literari de Jesús Moncada”, a càrrec d’alumnes de l’IES de Flix. Lloc: Ca Don Ventura. Hi col·laboren: IES de Flix i Diputació de Tarragona.

Fig. 6. Presentació del llibre *El Baphomet i la taula esmaragda* de Miquel Esteve, als actes de la Setmana Cultural de Móra d’Ebre (M. Anguera, 2009)

Fig. 7. Presentació de llibres d'autors i temàtica riberencs a la II Mostra de Llibres de la Ribera d'Ebre, a Flix el 23 d'abril (M. Anguera, 2009)

- Presentació de llibres d'autors de la Ribera d'Ebre o de temàtica de la comarca. Hi van participar: *Ebre Blook*, per Laura Mur; *El Baphomet i la taula esmaragda*, per Miquel Esteve; *Roc Llop i Convalia*, per Josep M. Sáez; *Cabussats a l'Ebre*, per Josep M. Raduà, i *Miscel·lània del CERE (25è Aniversari)*, per Vicent Casadó (fig. 7).

- Signatura de llibres per part dels autors convidats.

- Lectura en veu alta del llibre *La cova del silur*, de Laura Mur, a càrrec d'alumnes del CEIP Enric Grau i Fontseré de Flix (fig. 8).

- Espectacle literari de cloenda amb el grup Túrnez i Sesé, amb "Romanços i estampes del 21", que musica, entre altres, el poeta Josep de Flix.

- 26 d'abril. Participació en l'acte d'inauguració del 25è aniversari de la revista *La Foig*, a Garcia.

- 16 de maig. Assistència al Recercat, a Figueres.

- 16 de maig. Presentació de l'acte de lliurament del premi de narrativa Vila d'Ascó per part del president del CERE.

- 16 de maig. Designació del jurat del Premi de narrativa juvenil, a Ascó.

- Del 4 al 7 de juny. VI Fira del Llibre Ebrenc i II Litterarum, a Móra d'Ebre, coorganitzats junt amb l'Ajuntament de Móra d'Ebre i l'Institut Ramon Muntaner, amb el programa següent:

Fig. 8. Lectura en veu alta a càrrec d'alumnes del CEIP Enric Grau Fontseré de Flix a la II Mostra de Llibres de la Ribera d'Ebre, el 23 d'abril a Flix (M. Anguera, 2009)

- Del 2 al 15 de juny: Exposició “Artur Bladé i Desumvila: escriptor de l'Ebre català, cronista de l'exili”. Lloc: Pub Sota de Copes
- Dijous 4 de juny: Recital musicat a càrrec dels escriptors Andreu Carranza (Flix) i Miquel Esteve (Móra la Nova). Lloc: Pastisseria Valero
- Divendres 5 de juny
 - Inauguració de Litterarum, 2a fira d'espectacles literaris. Lloc: vestíbul La Llanterna Teatre Municipal
 - Inauguració de l'exposició literària “Una literatura pròpia, dones escriptores” Col·labora: Institut Català de les Dones
 - Inauguració de l'exposició artística a càrrec dels alumnes de l'Escola d'Arts i Oficis de Móra la Nova
 - Espectacle literari “Et deixaré la veu”, de Josep Tero (recital musicopoètic sobre M. Àngels Anglada · 10è aniversari de la mort de l'escriptora)
 - Espectacle literari “La carn vol carn”, de Teatre de Mergència (multidisiplinari sobre poesia eròtica)
 - Espectacle literari “Hans Laguna i Albert Balasch fan dissabte”, de Hans Laguna i Albert Balasch · Guanyador del Premi de poesia Sant Cugat 2009 (recital musicoliterari)

Dissabte 6 de juny

- Espectacle literari "Paraules a banda", d'Anna Maluquer i la Big Band Valona (cercavila poeticomusical)
- Espectacle literari "Trenet literari" (trenet que farà una ruta per la població i repartirà textos literaris a l'entrada). Col·labora: Unió de Botiguers de Móra d'Ebre
- Espectacle literari "Pedra a pedra", d'El Teatre de l'Home Dibuijat · Millor espectacle de la Fira de Teatre de Titelles de Lleida 2009 (infantil, titelles i poemes visuals amb objectes)
- Espectacle literari "El Cafè de la Granota", de Trocateatre (teatre i música sobre Jesús Moncada)
- Espectacle literari "Sis Joans", de La Companyia del Príncep Totilau (actors i titelles sobre Carles Riba)
- Espectacle literari "No ens amoïnem per això", de Cabaret Mou (teatre i música sobre Empar Moliner)
- Espectacle literari "Lluneta del pagès", d'Oliva Trencada (música i poesia sobre M. Antònia Salvà)
- Inauguració del Supermercat de les Revistes Culturals Ebrenques i exposició de revistes
- Inauguració de l'exposició "Terres d'Arbó", creada per la Fira del Llibre Ebrenc, amb textos i imatges de Sebastià Juan Arbó
- Lliçó inaugural dedicada a la comarca de la Terra Alta. Enguany l'escriptora convidada és Cinta Mulet, poetessa d'Horta de Sant Joan
- Espectacle literari "Formosa x Formosa. Ester canta Feliu", Ester Formosa (música i cant sobre Feliu Formosa)
- Espectacle literari "El nus", de Dídac Rocher (poesia musicada i música poetitzada de diversos autors)
- Espectacle literari "Himàlaia", d'Anímic (pop folk minimalista i video-projeccions de contes). Col·labora: KZ Music Festival de Móra d'Ebre

Diumenge 7 de juny

- 3r Campionat de Scrabble de les Terres de l'Ebre. Organitza: Associació Juvenil de Jocs d'Estratègia Baronia d'Entença
- Inauguració de la 6a Fira del Llibre Ebrenc. Lloc: plaça de la Cultura · recinte firal (fig. 9)
- Espectacle literari "Trenet literari" (trenet que farà una ruta per la població i repartirà textos literaris a l'entrada). Col·labora: Unió de Botiguers de Móra d'Ebre
- Primera tanda de presentacions de llibres ebrencs. Lloc: plaça de la Cultura · recinte firal. "Signa'm lo llibre", signatura de llibres
- Espectacle literari "Un riu de contes i alguna cosa més", d'Estrella Ramon (contacontes musicat de temàtica ebrenca)

Fig. 9. VI Fira del Llibre Ebrenc i II Litterarum, el juny a Móra d'Ebre (foto arxiu Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre)

- 6a Jornada del Llibre Ebrenc “Les edicions locals i comarcals i la seua comercialització: què, qui i com”
 - Espectacle literari “Terra de mar i baldana”, d’Albert Coromines (teatre sobre textos d’escriptors ebrenco)
 - Premis del 5è Premi Llibresebrenco.org de relats curts a Internet per a joves ebrenco
 - Segona tanda de presentacions de llibres ebrenco. Lloc: plaça de la Cultura · recinte firal. “Signa’m lo llibre”, signatura de llibres
 - Espectacle literari “Cançons”, de Josep Igual (cançó d’autor sobre escriptors ebrenco)
 - Tercera tanda de presentacions de llibres ebrenco. Lloc: plaça de la Cultura · recinte firal. “Signa’m lo llibre”, signatura de llibres
 - Cloenda de la 6a Fira del Llibre Ebrenc
 - Espectacle literari “Terròs!”, d’Andreu Rifé (cançó d’autor teatralitzada sobre el poeta ebrenc David Monllau)
- 26 de juny. Cicle de conferències “Conèixer més la Móra morisca”, en col·laboració amb l’Associació Cultural La Riuada, de Móra d’Ebre: “Moriscos, 400 anys de l’expulsió”, a càrrec del doctor en dret i historiador Josep Serrano Daura.

— 2 de juliol. Cicle de conferències “Conèixer més la Móra morisca”, en col·laboració amb l'Associació Cultural La Riuada, de Móra d'Ebre: “D'Albert de Castellvell a Joan de Prades: La Baronia d'Entença a l'època medieval”, a càrrec del doctor en història, medievalista i arxiver municipal de Reus Ezequiel Gort Juanpere.

— 8 i 9 de juliol. Curs Universitat d'Estiu de la URV: “Les tecnologies de la informació aplicades al món cultural”, a Flix.

— 26 d'agost. Col·laboració en l'organització del Premi literari de narrativa “Ribera d'Ebre”, a Vinebre.

— 9 de setembre. Presentació del llibre *Actes de les Jornades sobre la Festa de Sant Antoni als Països Catalans*, a la Torre de l'Espanyol.

— Setembre. Curs “Coneguem la Ribera d'Ebre”. Les quatre sessions en què es va estructurar el curs es van desenvolupar sobre els temes i les dates següents:

- “Julio Antonio. Un artista de la Ribera d'Ebre”, per Antonio Salcedo (15/09/09)

- “Etnologia poètica a la Ribera d'Ebre”, per Josep M. Pros (19/09/09)

- “Aiguardent i licors a la Ribera d'Ebre”, per Teresa Castelló i Anna Figueras (22/09/09)

- “Jocs populars a la Ribera d'Ebre”, per Biel Pubill (29/09/09)

— 2 i 3 d'octubre. I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés, la qual va incloure els actes següents:

- Projectió de la pel·lícula commemorativa del IV centenari de l'expulsió dels moriscos: *Expulsados 1609. La tragedia de los moriscos*

- A la plaça del riu, homenatge a Carmel Biarnés amb la inauguració d'un element commemoratiu en record a la seua persona. Es va comptar amb la presència de la família i de l'exconseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya Joan Guitart (fig. 10)

I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés: “400 anys de l'expulsió dels moriscos” (fig. 11):

- Inauguració de la jornada a càrrec de l'alcalde d'Ascó, el president del Consell Comarcal de la Ribera d'Ebre, el president del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre i la presidenta de l'Associació Cultural Lo Llaüt d'Ascó

- Ponència a càrrec del professor de la Universitat Miguel Hernández d'Elx i doctor en Antropologia Social Jordi Ferrús Batiste: “Carmel Biarnés, el primer estudiós dels moriscos de i a Catalunya”

- Ponència a càrrec del professor de la Universitat Internacional de Catalunya i doctor en Dret Josep Serrano Daura: “Sarraïns i moriscos a la Ribera d'Ebre. El cas d'Ascó”

- Lliurament del I Premi de Periodisme Carmel Biarnés. Amb la col·laboració de la Cadena SER (fig. 12)

Fig. 10. Monument inaugurat a la plaça del riu d'Ascó en homenatge a Carmel Biarnés dins els actes de la I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés (V. Casadó, 2009)

Fig. 11. Participants a la I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés: "400 anys de l'expulsió dels moriscos", a Ascó (M. Anguera, 2009)

- Emissió del documental homenatge a Carmel Biarnés elaborat per Vídeo Ascó Televisió
- Reconeixement especial del CERE a la figura de Carmel Biarnés (fig. 13)

Fig. 12. Lliurament del I Premi de Periodisme Carmel Biarnés, dins els actes de la I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés, a Ascó (M. Anguera, 2009)

Fig. 13. Lectura de fragments de l'obra de Carmel Biarnés a càrrec del president i expresidents del CERE, dins la I Jornada d'Estudis Locals i Territorials Carmel Biarnés, a Ascó (M. Anguera, 2009)

- Al llarg de la jornada, i al mateix Casal Municipal, es va poder visitar una exposició sobre la figura de Carmel Biarnés

- Actuació de grup de folk i ball de les Terres de l'Ebre Terrer Roig

- 23 d'octubre. Inauguració de l'exposició "Terres d'Arbó", produïda per la Fira del Llibre Ebrenç, a Amposta.

- 25 a 28 d'octubre. Presència a l'estand de l'Institut Ramon Muntaner a la Fira de Móra la Nova.

- De febrer a octubre. Diverses sortides culturals en el marc de l'itinerari "Avui, què fem?": Festa de la Clotxa a la Torre de l'Espanyol; visita a la reserva de Sebes i a un refugi antiaeri a Flix; visita a Tivissa; activitat a Barcelona; activitat a Llaberia.

- Amb motiu del 9è Cap de Setmana Ibèric, el Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre va organitzar, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Tivissa, una xerrada a càrrec de Jaume Noguera Guillén titulada: "Lluís Brull i Cedó i la investigació arqueològica del Castellet de Banyoles. 1930-2009".

- Octubre i novembre. Projecte "Tallers d'escriptura de relats curts". L'escriptora Laura Mur ha impartit un total de sis tallers d'escriptura de relats curts adreçats a nois i noies que cursen estudis de formació reglada als instituts de Flix i de Móra d'Ebre, i a través de les entitats associatives de diverses municipis de la comarca.

- 23 i 24 de novembre. Participació en el congrés "Centres d'estudis, universitats i administracions", a Lleida.

- 4 de desembre. Inauguració de l'Antena del Coneixement de la URV, a Móra d'Ebre.

- 11 de desembre. Presentació del número 19 de la *Miscel·lània del CERE* dedicada a Flix. Una bona part dels articles que hi apareixen fan referència a temes vinculats a aquesta població. A l'acte hi van intervenir Vicent Casadó, cap de publicacions del CERE, Albert Pujol, president del CERE, i Òscar Bosch, alcalde de Flix. Ca Don Ventura, Flix (fig. 14).

PUBLICACIONS

- Publicació del núm. 19 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Flix.

- Publicació del llibre *Observar el temps a la Ribera d'Ebre: Història de les estacions meteorològiques*, d'Òscar Saladié i Maria Garcia (projecte ACOM).

- Treballs d'edició del núm. 20 de la revista *Miscel·lània del CERE*, dedicada a Ginestar.

- Publicació de notes al web del CERE.

- Suport a l'edició dels llibres següents:

- Cabussats a l'Ebre*, de Biel Pubill Soler i Josep M. Raduà Serra

Fig. 14. Presentació del número 19 de la Miscel·lània del CERE dedicada a Flix; a la taula l'alcalde de Flix, el president del CERE i l'editor de la publicació, a Ca Don Ventura, Flix (M. Anguera, 2009)

SECCIÓ D'HISTÒRIA NATURAL

— Suport al projecte ACOM becat per l'AGAUR i pel CERE “Catàleg faunístic i estudi de les poblacions dels odonats de la Ribera d'Ebre”, de Pere Luque i Michael Lockwood.

— Realització de treballs sobre espais naturals de Riba-roja d'Ebre, la seua flora, fauna i problemàtica de conservació per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 21.

— Realització de treballs sobre hidrologia subterrània de la Ribera d'Ebre i anàlisi química de les seues aigües per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 21.

— Estudis i treballs en curs:

- La Xarxa Natura 2000 i els espais naturals de la Ribera d'Ebre
- Claus per a la identificació d'arbres i arbusts de la Ribera d'Ebre
- Noves localitzacions florístiques i faunístiques a la Ribera d'Ebre
- Ocells nidificants al canyissar de la Reserva Natural de Fauna Salvatge de Sebes (en col·laboració amb el Grup Català d'Anellament)

SECCIÓ D'ARQUEOLOGIA I HISTÒRIA LOCAL

— Suport al projecte divulgatiu sobre els campaments romanorepublicans a les comarques de l'Ebre, de Jaume Noguera.

— Elaboració de treballs sobre la història de Ginestar per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* número 20.

SECCIONS DE LITERATURA I LINGÜÍSTICA

— Convocatòria del V Premi Llibresebrenca.org de relats curts a Internet per a jòvens ebrenca.

— Participació en el jurat del XIX Certamen de Narrativa Breu per a Joves Sant Jordi, d'Ascó, convocat per la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Ascó.

— Participació en el jurat del XXVII Premi de Narrativa Ribera d'Ebre, convocat per l'Ajuntament de Vinebre.

— Suport a l'edició de l'*Obra completa* d'Artur Bladé Desumvila.

— Realització de treballs sobre literatura oral i folklore narratiu per a la seua publicació a la revista *Miscel·lània del CERE* núm. 20, dedicada a Ginestar.

— Participació en el jurat de la I Beca d'Estudi de l'Obra i Figura d'Artur Bladé i Desumvila.

— Organització de la Jornada Conèixer Artur Bladé i Desumvila, en col·laboració amb l'Associació Cultural Artur Bladé i Desumvila, desenvolupada a Benissanet.

SECCIÓ D'IMPULS SOCIAL

— Organització i participació a la Jornada Imago Mundi, a Móra la Nova.

ALTRES ACTIVITATS

— Sol·licitud i atorgament per part del Departament de Treball d'un pla d'ocupació per a la contractació d'un tècnic de dinamització cultural.

— Estudi "Licors, aiguardents i altres destil·lats de la Terra Alta, la Ribera d'Ebre i el Priorat".

— Sol·licitud i atorgament per part del Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació del Pla de participació del CERE, 2a fase.

— Participació en el Consell Promotor de la Història de les Terres de l'Ebre.

— Participació en el Consell Promotor de la Reserva de la Biosfera per a les Terres de l'Ebre.

J.F. Moragrega

— Secretariat tècnic de la Junta Gestora de la Comissió Cívica de Patrimoni de les Terres de l'Ebre.

— Participació en el Consell Promotor del Congrés de Cultura Popular de les Terres de l'Ebre.

— Posada en marxa de l'estudi "Història dels antics abocadors municipals de residus de la comarca de la Ribera d'Ebre: localització i anàlisi descriptiva".

— Participació en el Patronat del Castell de Miravet.

— Participació en el Comitè de Seguiment de la Central Nuclear d'Ascó.

— Posada en marxa de la gestió de l'Antena del Coneixement de la URV a Móra d'Ebre.

JOSEP FRANCESC MORAGREGA FONT

*Secretari del Centre d'Estudis de la Ribera d'Ebre,
des de març de 2009 fins a març de 2010*